

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS The Provincial Library
Cor. Pritchard Ave. and McGregor Winnipeg, Man., Canada.

UKRAINIAN LABOR NEWS

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

РІК XI. Ч. 42 (1249). ВІВТОРОК, 9 КВІТНЯ 1929. WINNIPEG, MAN. TUESDAY, APRIL 9th, 1929. No. 42 (1249). VOL. XI.

ТЕКСТИЛЬНИКИ В НОРТ КАРОЛАЙНА ВИХОДЯТЬ НА СТРАЙК.

ГАСТОНІЯ, Норт Каролайна, 2 квітня. — Нічна і денна шифти у текстильній фабриці Лорей, разом 2,500 робітників, вийшли вчора на страйк на поплик Краєвої Юнії Текстильних Робітників. Фабрика належить до Менвіл-Дженкс Ко. Коло неї поставлено пикетову лінію з поверх 200 робітників. З п'ятих недавніх страйків на полудні, ні одним не проводила юнія, бо місцеві робітники майже цілком неорганізовані. Є це перший свідомо організований страйк. Страйкова ситуація була прискорена, коли урядники фабрики відправили 60 робітників за вступлення до юнії і приготувалися викинути їх та їхні родини з компанійних дімів.

Оригінальне домагання за прийняття відправлених робітників зросло до домагань підписки плати, коротких годин праці (тепер працюють робітники 12 годин) та визнання юнії. ГАСТОНІЯ, Норт Каролайна, 2 квітня. — Льюкаль Краєвої Юнії Текстильних Робітників у фабриці Лорей вибрав сьогодні страйковий комітет і зажадав негайно визнання юнії та сповнення всіх домагань робітників. Фабрика Вудроф енд Юніон Бофало в Брендоні застрайкувала сьогодні. Елен Досон, організатор юнії, повідомляє з Організації, що страйк поширюється і що всюди відбувається пикетування.

ПЕРЕБИРАЄ ФІНАНСОВУ КОНТРОЛЮ НАД САНТО ДОМІНГОМ.

САН ХУАН, Порто Ріко, 2 квітня. — Генерал Чарлс Лос прибув сюди по дорозі до Санто Домінго, де він реорганізує фінанси. Генерал відвідав твердині й оглянув форт Ель Морро. Завтра він буде в Санто Домінго.

загалом говорять, що місія, до якої входять американські банкири й індустріалісти, закінчить фінансову контролю Санто Домінго американським капіталом. Підчас імперіалістичної війни американський капітал використав нагоду, щоб висадити британський капітал з контролю Санто Домінго. Нешинел Ситі Бенк оф Нью Йорк і Чейс Нешинел Бенк обняли контролю над цукровою індустрією, яку перше мав Роял Бенк оф Канада.

ВЕЛИКІ ЖЕРТВИ БУР ТА ПОВІНІВ У РІЖНИХ КРАЇНАХ.

ТОРОНТО, 6 квітня. — Минулої ночі центральне Онтеріо навістила страшна дощова буря, підчас котрої загинуло п'ять осіб, а одна особа є загублена. МІННЕАПОЛІС, Мін., 6 квітня. — Вчора по полудні через степи Міннесота, Висканзін і Айова пронеслася страшна буря, підчас якої загинуло 14 осіб і більше як 100 було покалічених, багато з них серйозно. Матеріяльну шкоду обчислюють на мільйон доларів. Три особи є зараховані як загублені і побоюються, що вони будуть додані до загинулих. У саміх північних Міннеаполіс шкоду обчислюють на 100

тисяч доларів. У Міннесоті буря пронеслася через два повіті, а в Висканзін через три. Можливо найстрашніша буря вдарила на Раїе Лейк, Вис., та околицю, де було знищених більше як 20 фермерських домів. СІДНІ, Австралія, 5 квітня. — Більшість Тасманії навістила страшні повні, які спричинили великі жертви в людах. Вода прорвала таму коло Дерби і завляла долину, в якій втопилося 14 осіб. Автомобіль, що пробував переїхати через піднявшися ріку, був зметений і п'ять його пасажирів утопилися. Транспорт і телеграфічна обслуга є дуже дисорганізовані.

ЩЕ ПРО ВИДАЧУ КОМДЕПУТАТІВ.

МОСКВА, 15-го березня. — "Ізвестія" повідомляють про подробиці постанови польського союму видати судові комуністичних депутатів. Кореспондент "Ізвестій" пише: Вимога прокурора видати депутатів була заснована на тому, що минулого року, на процесі Білоруської Громади Варшавської, Бітнер і Вальницький підчас перерви влаштували в залі суду "протидержавну демонстрацію", голосними вигу-

ками вітаючи підсудних від імені робітників і селян Польщі й Західної України. Підчас обміркування питання про видачу, в союмі відбувалися буряні сцени. Комфракція й Сельроб вимагали поіменно голосування, але це відкинуто. Видача депутатів була забезпечена, бо ППС і "Визволені" заздальгидь розподілили ролі. ППС залишилася в залі й голосувала проти видачі, а "Визволені" зовсім не було.

В НІКЛЬОВІЙ МАЙНІ Левак коло Содборі, Онт., загинуло трох робітників

СОДБОРІ, Онт., 4 квітня. — Захоплені усуваючимся каміням, три робітники були убиті сьогодні рано в нікльовій майні Левак, 20 миль на захід від Мішино. Майна належить до Інтернешнел Нікел Ко. Убитими є: Бил Прошк, літ 29; Егора Верточейк, літ 28, та Еміль Саарль, літ 27. Четвертий робітник, Ник Стоев, чудом врятувався від смерті. Робітники пішли до праці в сімейній годині сьогодні рано і працювали між п'ятим а сьомим годинами, коли бльок каміня, що був висаджений динамітом попереднього вечора, усунувся. Троє робітників кинено на долину на віддалі 20 стій і засипано падаючим каміням. Дві години пізніше видобуто два тіла, які привезено сюди.

Номінально в майні працює около 400 робітників. Є це одна з трох великих майнів Моид Нікел Компані і працює в глибині поверх 800 стій. Місячну продукцію нікльової руди обчислюють на 30,000 тон. В АВСТРІЇ ЗЛЮКАВТОВАНО 35,000 РОБІТНИКІВ. ВІДЕНЬ, 31. березня. — Як перший крок у своїй погрозі злюкавтувати 100,000 австрійських металевих робітників, фабриканти вже злюкавтували 35,000 з цих робітників. Робітники стоять солідарно за страйкерами в трох віденських автомобільних фабриках, які вийшли на страйк, коли роботодавці відмовилися платити їм в церкві свята.

АВСТРИЙСЬКИЙ КАБІНЕТ ЗРЕЗИГНУВАВ. ВІДЕНЬ, 3 квітня. — Кабінет канцлера Зайпль, який правив Австрією від 9. травня 1927 року, сьогодні зрезигнував. Міністерство Зайпльа було оперте на коаліції християнсько-супільної, пан-німецької і аграрної партій. Др. Ігнац Зайпль був його головою як канцлер, міністер внутрішніх справ і міністер закордонних справ. Сам Зайпль є римо-католицьким попом. ГОЛОД ПО СЕЛАХ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ. З ріжних сторін Галичини доносять, що з приводу сьогорічної дуже сильної зими вимерли бараболі, зложені в ямах чи пивницях. Бараболі гі тепер гинуть. Шкоди є дуже великі. Коли взяти під увагу, що галицький селянин живе переважно бараболою, то можна уявити собі, який стан переходить тепе селянство, особливо біди хадушники та зарібники. Одиноке средство логви, придбане тяжкою працею — тепер до нічого. Зарібок нема ніяких, бо весня спізнена, істи нема що, просто розпука! А помочи ні звідки — хіба ріжні драчки, що ростуть з дня на день.

27 ОСІБ УБИТИХ В ЗАЛІЗНИЧІЙ КАТАСТРОФІ В РУМУНІЇ.

БУКАРЕШТ, Румунія, 5 квітня. — Коло міста Безеу сталася сьогодні залізнична катастрофа, підчас котрої 27 осіб було убитих і 65 ранених. Сподіються, що деякі з ранених помруть. Катастрофа була спричинена тим, що експрес Букарешт-Яси через помилку звернено на інший тор і потяг викочив з щин. Експрес гнав з великою силою в темний довіток і люкомотива полетіла зі стрімкого, відкритого снігом настину та

потягнула за собою вагоми першої і другої класи, які висадові стали масою горіючого дерева і покрученого металу. З 27 убитих можна було розпізнати тільки сімох, однак встановлено, що більшість подорожних були румунські бізнесмени і жовіри. Між убитими було найбільше бесарабських жовірів, які вертали до служби з великодня відпусток. Ратункова праця була дуже утруднена через темноту і глибокий сніг.

У БОЮ В ЛЯ РЕФОРМА ЗАГИНУЛО ПОНАД 1,000 ПОВСТАНЦІВ.

МІСТО МЕКСИКО, 5 квітня. — Офіційно оповіщено, що в бою в Ля Реформа вбито більше як 1,000 повстанців; 500 поранено і більше як 2,000 взято в полон. Не подано числа убитих і ранених з федеральної армії. Звідомлення прийшло від генерала Калеса в Тореої. Головна армія реакційного повстання була розбита на голову і федеральна кіннота ж-

ЗА НАПАД НА ПОЧТУ У ЛЬВОВІ.

В перших днях березня відбувалася у Львові додаткова розправа проти 21-літнього Івана Штокала і 19-літнього Евгена Скілького, обвинувачених о напад на пошту у Львові при вулиці Глибокій. Цей невадлий напад мав місце 3. липня минулого року. Поліція арештувала тоді Володимира Ординця, Володимира Мирона, Евгена Качмарського, Івана Плахтину та Евгена Скілького. Штокало мав стовити з автом, очікуючи товаришів. У слідстві вони зізнали, що напад доконали з порушення Української Військової Організації.

Арештовані станули перед наглим судом. Ординця і Плахтину засуджено на кару смерті, Мирона на 10 і Качмарського на 5 років тяжкої в'язниці. В справі Штокала та Скілького не було серед суддів жадної думки, тому їх справу переказано звичайному суду. Засуджених на кару смерті уласкавлено, потім Ординця дістав 12 а Плахтина 8 років тяжкої в'язниці. Тепер відбулася розправа проти двох видів Фгаданих. Обох їх засуджено на 4 роки тяжкої в'язниці кожного.

РЕЗИДІЯ Ц.В.К. ВШАНУВАЛА КАЛІНІНА.

МОСКВА, 2 квітня. — Тут відбулося спеціальне засідання президії Ц.В.К. в десятю річницю призначення Калініна головою Центрального Виконавчого Комітету Радянського Союзу. Промовляли Риков, Ворошилов, Петровський та інші. Президія видрукувала грамоту до Калініна, вказуючи між іншим, що Ленін вибрав його на голову, як репрезентуючого об'єднання робітників і селян у Радянським Союзі.

ЕЛЕКТРИЧНА КОМПАНІЯ НЕ ПОСЛУХАЄ РОЗПОРЯДКУ КОМІСІЇ.

А. Дж. Ендрус, адвокат Вінніпегської Електричної Компанії, заявив відкрито перед королівською комісією минулої п'ятниці, що компанія не послухає ніякого приказу, що був би виданий в справі переведення контролю компанійних книжок або предложенні документів. З другого боку, Гю Філіпс, адвокат консервативного провідника Тейлора, сказав комісії, що як вона не видасть розпорядку перевести контролю книжок, він має інструкції від Тейлора відтягнути від судства й не брати більше участі в засіданнях комісії. Судді, члени комісії, зарезерували собі рішення.

Вінніпегська буржуазна газета "Трибюн" обчисляє, що кошти слідства, яке переведить королівська комісія, будуть вносити около 35,000 доларів. Досі ці кошти вносили більше як 20,000 доларів. На оплату самих адвокатів видано вже около 15,000 доларів. Усі три судді, що є членами комісії, не побирають окремої платні за свою роботу, бо воїни отримують постійну платню з державної каси. Вони порохували тільки кошти подорожі до і з Лос Енджелес, куди їздили брати зізнання від В. А. Мек'Лимонта, бывшего президента Вінніпегської Електричної Компанії.

МІСТО ГАНКОВ ЗНОВУ ПІД КОНТРОЛЕЮ НАНКІНСЬКОЇ ВЛАДИ.

ГАНКОВ, Китай, 4 квітня. — Нанкінський уряд був сьогодні переможцем у своїм першій серйозній бою зі збунтованими генералами на провінції. Вуганські армії, командувані шефами квансійської військової групи, подалися передим, заки почали обороняти Ганков і відступати на цілий ліній. В Ганкові проголошено воєнний стан. Остаточна поразка для квансійської армії прийшла сьогодні, коли кантонський генерал, командуючий сьомою вуганською дивізією, перейшов до нанкінців і залишив прогалаїну у квансійській лінії, через яку увійшло військо нанкінського уряду.

дїстичною армією, вівсв сьогодні з ризи Янше і зі своїм військом формально заняв Ганков. Він негайно розпочав переговори з провідниками вуганської армії, командувані шефами квансійської військової групи, подалися передим, заки почали обороняти Ганков і відступати на цілий ліній. В Ганкові проголошено воєнний стан. Остаточна поразка для квансійської армії прийшла сьогодні, коли кантонський генерал, командуючий сьомою вуганською дивізією, перейшов до нанкінців і залишив прогалаїну у квансійській лінії, через яку увійшло військо нанкінського уряду.

РОБІТНИЧО-СЕЛЯНСЬКА АРМІЯ ДАЛІ НАСТУПАЄ В КИТАЮ.

СВАТОВ, Китай, 2 квітня. — Нинішні звідомлення кажуть, що робітничо-селянська армія, яка йде з Тинчовфу, знову наступає у провінції Фукіен і контролює цілу південну частину провінції. Наступ робітничо-селянської армії під проводом комуністів є частиною постійного наступу, який вона робить через південні Кіансі і Фукіен. Тинчовфу, стратегічне гірське місто з 250,000 населення, перейшло в руки робітничо-селянської армії 26-го березня. Шанганг був занятий робітничо-селянською армією в той сам час. Конгр-офензива нанкінського війська не встигла відібрати його. ЧЕФУ, Китай, 6 квітня. — Військо Ліу Чей-Ніена, націоналістичного команданта в цій провінції, вбило 400 жовірів реакційного генерала Чан Цун-Чана в бою у Нінгайові, який Чан облягає.

реїшло в руки робітничо-селянської армії 26-го березня. Шанганг був занятий робітничо-селянською армією в той сам час. Конгр-офензива нанкінського війська не встигла відібрати його. ЧЕФУ, Китай, 6 квітня. — Військо Ліу Чей-Ніена, націоналістичного команданта в цій провінції, вбило 400 жовірів реакційного генерала Чан Цун-Чана в бою у Нінгайові, який Чан облягає.

ЗАМІШАННЯ В ПАРЛЯМЕНТІ ІНДІЇ.

ДЕЛП, Індія, 5 квітня. — В індійським парламенті повстало вчора замішання, коли дискутовано над можливістю дійсної дебати над урядовим законопроектом про публічне безпеченство, в той час як у Мірутї відбувається суд над комуністами. Дискусію закінчив президент Л. В. Патель, зарезервувавши своє рішення. Законопроект надав би урядові більші права в розправі з комуністами та агітаторами,

включаючи право депортації небритійських підданців. Він є поновно внесенний у парламенті після попереднього його відкинення. Сер Джан Саймон і його колеги з індійської статутуової комісії, які щойно закінчили свої досліди в Індії, сиділи на переповненій галерії парламенту. Товариші! Приєднуйте нових передплатників для "Українських Робітничих Вістей"!

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпоророване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня місяться в Українськй Робітничий Дім, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ЩО ЧИТАТИ І ЯК ЧИТАТИ.

У нас в організаціях часто говориться про гуртове голосне читання. Призначається відповідний день чи вечір, зголошується неважко скільки охотників, вибирають книжку, призначають інструктора і починають гуртове голосне читання. Перше один читає даний розділ, всі слухають, потім обговорюють, розяснюють, щоб всім було ясно й зрозуміло.

Звичайно, хоч самі по собі такі читання добрі, корисні, вони не завжди дають позитивні наслідки. Причини для цього є різні: невдачне підбирання теми (книжки), брак такого інструктора, що умів би це читання зробити цікавим, що умів би розвинути дискусію, обговорення предмету, що звичайно буває некавалієрським за саме читання, і, нарешті, неінтересність, байдужість самих учасників таких спільних читань.

Вибір книжки. — Ми в більшості не позбулися ще того погляду, що для спільного голосного читання ми не повинні брати найтиску змістом книжку, яка з теоретичного боку трактує всі політичні та економічні проблеми сучасного капіталістичного ладу. Ми забуваємо, що для зрозуміння цієї книжки ми повинні були перечитати цілий ряд брошур та книжок, які попереджають ту наукову книжку; книжок, в яких обговорюються всі найелементарніші життєві проблеми. Наші інструктори, які дещо більш намічені, й тому користаються певним авторитетом, стараються часами "хвастнути" своїм знанням, надбаним цим авторитетом, й пропонують до читання книжку, змісту якої самі в популярний спосіб пояснити не можуть, а пересічний слухач рідше нічого з неї не зрозуміє.

Інструктор. — Інструктор, це просто неминуча необхідність в такому гуртовому читанні, хоч не завжди оправдана. Хоч у нас не раз вже говорено про те, що треба в наших організаціях розвивати самодіяльність, менше різних інструкторів для відділів Жіночої Секції та Секції Молоді ТУРФДім, а більше самостійної праці, то проте інструктор ще нам потрібний. У спільному-ж читанні він потрібний головним чином, що без нього дискусія над кожним питанням перетворюватиметься в спір. Найдуться такі "знаатоки", що обов'язково захочуть показати своє "знання" кожній по своєму. Тому потрібний інструктор, знання якого справді було-б авторитетом.

Учасник. — З учасниками спільного голосного читання, здається, справа маєтися найтяжче. Багато з нас привикали думати так, що коли ми належимо до організації, ходимо час від часу на її мітинги, підемо колись-не-колись на лекцію чи на спільне читання, то вже тим самим ми повинні все знати. Коли-ж отак походилив рік-два припідкодово на мітинги та на читання ми побачимо, що чомусь все те не тримається нашої організації, ми починаємо нарікати, що організація нам нічого не дає. Ми ніяк не хочемо зрозуміти того, що не тільки отак тимчасові спільні читання, але й справжні школи дають чоловікові тільки ключ до знання, яке він повинен відмикати сам. Коли він сам над об'єктом не працює, коли він дома не читає, не студіює, не встановлює, як то кажуть, кожної речі сам собі в голову, то чинки спільні читання, ні лекції йому не можуть.

ЯКІ КНИЖКИ ЛІПШЕ ЧИТАТИ.

Спільні голосні читання при наших організаціях (ми тут говоримо лише про спільні читання) треба відповідно уніфікувати: перш всего підбором відповідних книжок. Мало користі з читання важкої книжки, яка, в додаток до тісного змісту, написана тяжкою мовою, в якій повно незрозумілих термінів, чужих слів. (В часі дискусії над прочитаним наслідком буває найбільше той, що слухачі ставлять запитання не що до змісту, але що означає таке або інше незрозуміле слово, або речення.) Друге, читачи таку книжку і не наважуючи, або не умови наважити її змісту до теперішніх міжнародних і місцевих подій, не умови увязати її з положенням робітника, пояснити прочитанню життєвими прикладами — надаремна витрата часу. Нікої користі з того читання не буде, залишиться лише порожня формальність для звіту — "ми читали".

Практичною нашою порадою в цьому випадку було-б: замість читати тяжку незрозумілу книжку, брати книжку легеньку, популярно написану, книжку на біжучу тему. Для студіювання міжнародного професійного (трейд-юніонного) руху ми, наприклад, пропонували-б читати брошуру "Що є Профінтерн". Брошуру цю ми передрукували в "Укр. Роб. Вістях", її також можна дістати в Робітничо-Фармерській Книгарні у Вінніпегу. В ній показано три головні речі: організовані сили міжнародного трейд-юніонного руху, їхній поділ і причину поділу.

З природознавства можна спільно читати "Життя й вчення Дарвіна", що друкується також в "Укр. Роб. Вістях". В тій книжці, що правда, надто подрібно описано дитинство й молоді роки Дарвіна, але взяти на увагу ту колись науку, яку дав Дарвін цілому світу, знану, як "дарвінізм", то кожна людина повинна знати, як жив і творив цей великий вчений. Простудіювавши ту цікаву, дуже популярно написану біографію Дарвіна, кожному свідомому читачеві захочеться познайомитися з його творчістю. Друга половина цієї книжки буде присвячена самій творчості Дарвіна.

Учасники-ж спільного читання мусять собі раз на все зазначити: коли ви записалися як учасник спільного голосного читання, то не смієте опустити ані одної лекції, якщо хочете

з нього скористати. Мало того — ви не повинні бути лише пасивним слухачем. Ви мусите бути активним учасником; приходити на спільні читання вже позайомленим з тим предметом, з тим розділом, який буде читатися. Дома його перепочитати, а на спільному читанні більше обговорювати, висловити неясне, порівнювати з життєвими прикладами.

ОБГОВОРЮЮТЬ СВИТОВІ ПОДІ.

На спільних читаннях читати не лише книжки, але й статті з газет про біжучі події, новинки й висловити їх. Зараз бачимо ми зростання фашизму в цілому світі, союз фашизму з клерикалізмом, підтримування фашизму соціал-демократизмом — з одного боку, й гуртування революційних робітничих сил для опору цьому наступові — з другого. Скажете: що нас обходить фашистський конгрес в Римі, чи антифашистський конгрес в Берліні? Ми жиемо в Канаді! Так, так, ми жиемо в Канаді! Але якраз в Канаді (Торонто) поліція видала чисто фашистські розпорядження про заборону "чужинської мови" на публичних робітничих мітингах. Винігер також є в Канаді реакційно-консервативні елементи на спільку з клерикалами починають організуватися проти робітничого радикального руху. В Берліні соціал-демократичний поліцей-президент Цергібель заборонив профішастську робітничу демонстрацію, коли робітники таки вийшли на демонстрацію, то він наказав поліції бити робітників і розігнати демонстрацію; а в Торонто "соціаліст" Джимі Сіммонс не дозволив представникам Конференції оборони волі слова прочитати на мітингу Канадської Партії Праці резолюції протесту проти розпоряджень поліції і покинув поліцію, щоб розігнала мітинг.

Ось яке братнє споріднення фашистів в Європі й Канаді та соціал-зрадників в Європі й Канаді з фашистами. Це воно по цілому світі, і всьому тому, що діється по цілому світі, ви знайдете споріднення докола себе. І коли ми хочемо бути освідмлени у всіх тих подіях, то ми їх повинні студіювати і на спільних читаннях і дома кожного дня й вечера. Не замикайте спільними голосними читаннями в теоретичну скарапу, бо цим відрубаете себе від біжучих світових подій і умертвите саме зацікавлення до того читання. Добрий цікавий допис про життя робітників в Іссі, на залізниці, у фабриці, допис про страйкові події, правильно всесторонньо виснені причини його на спільному читанні, принесуть більше користі, ніж тяжка незрозуміла й не виснена теоретична книжка.

ЗЛИДНІ РОДЯТЬ НЕНАВИСТЬ.

Опис страшного положення гірників в Пол. Валлі в Англії.

У Південній Валлі 60 процент гірників без роботи. Ніколи ще число безробітних не було так велике. Інші вугільні райони йдуть швидкими кроками у тому-ж напрямку. Безробітні не обмежують вугільними районами, але становить їх найважче, бо вони ізольовані. У вугільних районах немає жадної іншої промисловості, де могло-б трохи роземоктатися безробітні, або робітники якої могли-б допомогти гірникам.

"Економічне голодні"

Становище Південної Валлі найважче. Районна федерація гірників Південної Валлі видала недавно звіт, що змальовує становище майнерських сімей. Це справжній акт обвинувачення проти уряду. Навіть буржуазна преса б'є тривогу з приводу того, що викриває свій звіт. Звіт підписав скарбник федерації. Обсуджування робив разом з ним спеціальний уповноважений уряду. Опікунські ради в багатьох місцях збанкрутували. В деяких випадках уряд втручався, домагаючись "економічного витрачання коштів". Звіт описує 30 випадків, які він вважає не винятковими, а типичними для великої категорії робітників. Після виплати грошей за квартиру у цих гірників на життя залишалось 2 шілінги на цілий тиждень, тимчасом, як утримання мешканця робітничого будинку коштує цьому "доброчинному" закладу 9 шілінгів на тиждень. Звіт говорить про те, як люди позбавляють навіть цієї мізерної допомоги, говорять про те, що немає запасів і найпотрібніших речей.

Наведу кілька прикладів з цього звіту. Перший з них говорить про сімю гірника, що складається з чоловіка, дружини і двох дітей. "Коли ми прийшли, чоловік саме дістав роботу, але перед тим він не працював і довго був хорий. Із асеккураційного товариства підчас хвороби він одержував 6 шілінгів на тиждень. Крім того на безробіття сімю одержувала 5 шілінгів. Квартирна плата 10 шілінгів на тиждень. Коли чоловік був хорий, вони деякий час не платили за квартиру. З них стягли гроші через суд. Що вони не змогли

і коли це треба, почував у нічліжних будинках. Він відповів, що все своє життя був чесним робітником і тепер хоче дістати роботу, але відмовляється стати волоцюгою".

"Чоловік, жінка і четверо дітей. Чоловік безробітний з 1921 року. За весь час працював 6 місяців на громадських роботах (прокладання шляху). Допомоги на безробіття не одержує. Допомога на бідність — 22 шілінги на тиждень. Інших прибутків немає. Квартира 8 шілінгів на тиждень. Залишається 14 шілінгів на шістьох".

"Чоловік, дружина і десятеро дітей. Чоловік без роботи з 1921 року. Допомогу на безробіття одержував до 1924 року. Найстаршому хлопчикові 16 років, але він також не може знайти роботу. Сім'я одержує 32 шілінги на тиждень. За квартиру платять 10 шілінгів, залишається 22 шілінги на тиждень на 12 осіб".

Звіт тягнеться далі, описуючи сім'ю за сім'єю. Серйозність становища в головному вугільному графстві Південної Валлі, Монмутшир, видно хоча-б з того, що з 53 тисяч школярів 27 тисяч одержують харчування в школі. На засіданні Монмутширського комітету народної освіти недавно повідомили, що до одної школи прийшла дитина, на якій не було жадної одежі, крім пальта. Другий випадок, що викликає сензацію в цьому районі, трапився з сім'єю з чотирох осіб (чоловік, дружина і двоє дітей). Чоловік без роботи два роки. Коли в травні минулого року йому перестали виплачувати допомогу на безробіття, він звернувся до уповноваженого міністерства охорони здоров'я з просьбою, щоб на підставі закону про допомогу бід-

ним, йому дали допомогу. Уповноважений відмовив йому і запропонував їти в робітничий будинок. В робітничій заборіт дружина. Він знову пішов просити допомоги. Йому знову відмовлено. Потім уповноважений взглянувся і видав йому ордер на одержання харчів на суму 6 шілінгів. Але було вже пізно. Дружина померла. Останні кілька тижнів одоць одержував допомогу 8 шілінгів на тиждень, а за квартиру платить 7 шілінгів.

У пазурях снігового ворога.

У заливних живуть англійські робітники, невність і злоба зростають з кожним днем. Не зважаючи на весь свій удаваний розум, пануюча класа короткозора. Вона мало навчалась навіть з досвіду власної революції. Войд забула про те, що основи бурхливого повстання, що привели до страти короля, розгону старого парламенту, скинення влади церкви заклала дурість і впертість попередньої пануючої класи. Історія повторюється і мусить повторитися і на цей раз. Пануюча класа засліплена владою дурістю, сама копає ту яму, в яку вона впаде. Устами Болдвіна вона не соромиться покладати на самих гірників відповідальність за нещастя, що спіткало вугільну промисловість. Не можна придумати щонебудь, що сприяло-б більше наростанню класової несправедливості.

Хіба не має значіння той факт, що останніми часами понад 20 місцевих професійних посад у федерації гірників Південної Валлі займають виборні комуністи. Ми вважаємо, що це має величезне значіння. Це єдина риса нового року, що подає надію.

Дж. Т. Морфі.

ВІСТІ КАНАДІЙСЬКОЇ РОБІТНИЧОЇ ОБОРОНЧОЇ ЛІГИ.

Не забудьте за Арву Ваару! Ваара мусить бути увільнений!

До офісу К.Р.О.Л. наспіли запити з багатьох місцевостей Канади, які кроки підняти, щоб звільнити товариша Ваару з тюрми за посередництвом апелю до федерального уряду. У відповідь на ці запити можемо сказати, що Н.Ц.К. відбув в цій справі конференцію з послом Вудсвортом і зарраз ми уважно застосовуємося над акцією по цій лінії.

В міжчасі товариш Ваара є класовим в'язнем в Канаді. Він відсидає кару, яка є результатом роботи несправжніх популяризаторів, викликаних так званими вищими особами, які проповідують реалію любови. Він відсидає кару, тому, що підняв свій голос за експлуатованих робітників і зробив порівняння неограничених люксусів багатих з штучною нуждою та бідністю. Фактом є, що всьо, що він зробив це те, що редагував газету, яка надрукувала цю правду і правдою вона є, її ніхто не може заперечити.

Робітники Канади мусять застановитися, що це значить! Це покаже обставини серед яких мусить відбуватися боротьба до гострого кінця. Ані релігії, ані образования не зроблять ріжниць ані на одну йоту, щоб зменшити боротьбу; вони є лише тоненькою поволокою накривкою, яка надає тільки барву, але не має дійсної вартости. Робітники Канади мусять об'єднатися докола звільнення товариша Ваари. Фонди на його звільнення вже надходять, але все таки їх треба більше й більше.

Стейт Масчузетс ніколи не почує кінця справи Сакко-Ванзетті. Редакційна стаття в "Нью Йорк Телеграм" принесла не-

давно такі слова: "Чим більше час починається до знання справи Сакко й Ванзетті, тим менше кредиту кидає він на стейт Масчузетс і його визначних горажан".

Президент Ловел повинен пояснити був наголовок статті, яка появилася в недавнім виданні "Гарвард Прогресив", новім журналі, який недавно появилася на університеті, що його президентом є др. Ловел. Розношників газет здержано від продажі цього числа журналу аж тоді, коли ім загрожемо, що втратять роботу. Редактори-студенти постаралися інших розношників. Стаття обговорювала участь багатьох гарвардських людей в справі Сакко й Ванзетті. Новинка про цю статтю появилася в "Нью Йорк Таймс". Так Немезида (богиня помсти) переслідує легальних мордерців невинних людей.

Офіс К.Р.О.Л. одержав пакунок копій репорту антифашистської конференції, яка відбулася в Берліні 10. березня ц. р. Ці копії вилано до секретарів міських комітетів і інших функціонерів Ліги. Репорт містить в собі цінні інформації відносно активності фашистських урядів та їхніх організацій в Європі проти робітників і їхніх організацій; історію муки і витривалости робітників, які борються за звільнення капіталістичної системи. Товариші повинні перестудіювати цей матеріал і подавати з рук до рук.

Будуймо Канадійську Робітничу Оборончу Лігу! Канадійська Робітнича Оборонча Ліга є одинокою робітничою масовою організацією, що підкується долею політичних в'язнів, жертв капіталу. Робітництво повинно дбати про своїх борців

Німецький Райфензський Банк заробив минулого року два мільярди марок — так кажуть офіційні його звіти. Чому то ті звіти не скажуть, скільки 3,000,000 безробітних в Німеччині заробили за минулий рік?

Ой не так, не так було з православною церквою в селі Жабуць, як писалося в "У.Р.В." Уніяти православних не замикали. Православні самі зайшли в церкву й сиділи там від 20. лютого до 1. березня й не хотіли виходити. Що воли там понасидавали — то краще й не казати. "Новий Час" каже, що вони "полагоджували в нутрі церкви свої природні потреби".

А потім польська поліція все виносила: і людей і "природні потреби".

Подільський міністер скарбу Чехович зрезгивував і сойм домагається "суду над ним, бо зі скарбу нічого не лишилося. Чехович свою господарку називає "упорядкуванням фінансів" і запитує, чому сойм не судив попередніх міністрів, які так само "упорядковували фінанси".

Тому, що як сказав Плуздський, попередні міністри "упорядковували фінанси з протистутками з сойму, а Чехович з протистутками з поза сойму.

Орган П.Н.С. (Польської Партії Соціалістичної) "Робітнич" пише, що заложення українського університету у Львові наступить найдалі з початком 1930131 академічного року.

Населення Вієна з'яло в 1928 році 30,000 копей.

А німецька поліція в Тюрингії наказала годувати безробітних собачим мисом.

Виходить, що через стабілізацію капіталу терлять не тільки люди, але й тварини.

"Кап. Українець" за "поважними часописами" з Риму повідомляє, що в 1930 році відбувається в Римі вселенський собор, на який приїде 3,000 єпископів. Собор продовжуватиме наради, яких він не докінчив в 1870 році.

А наука перекоує нас, що допотопні тварини вже перелилися!

На протикомуністичному мітингу у Вокер театрі у Вінніпегу один з фундаменталістичних промовців заявив, що він тому проти комуністів, що вони уважають жінок загальною власністю.

А 54-літній фундаменталістичний єгомось Бентон в Герин, Іллінойс, не признає приватної власности на жінки, і полишив свою жінку та оженився з 11-літньою дівчиною.

На Принц Едвард Айленді вчителі рішили вийти зі страйку, якщо уряд не полагодиє справи з платенню.

Скаво, що Д. А. Рос, який десять літ студіює вже комунізм в Канаді, ані словом не згадав на мітингу у Вокер театрі, скільки рублів дістали ці вчителі з Москви за свою ухвалу.

Куркуленко.

ЧИ ВИ ВОРОГ СВОІМ ПРИЯТЕЛЯМ?

Колі ні, то чому не постаратися, аби всі ваші приятелі читали "Укр. Роб. Вісти"? Ви зробите їм приятельську прислугу, як зробите їх передплатамикам "Укр. Роб. Вістей".

МІЖНАРОДНИЙ ПРОТИФАШІСТСЬКИЙ КОНГРЕС В БЕРЛІНІ.

Міжнародний протифашистський конгрес у Берліні закінчився. Праця конгресу пройшла з величезним піднесенням і притягла до себе увагу трудящих усього світу. Буржуазна й соціал-демократична преса і фашистських держав, і тих капіталістичних країн, де фашизм ще прикривається маскою парламентаризму, намагалися утворити довкола берлінського конгресу змову помовчання. Та в цьому їй не пощастило. Складання конгресу утворило само собою значне поживлення протифашистського руху. По багатьох країнах Західної Європи та Америки скликані були підготовчі протифашистські конференції й організовані постійні комітети для боротьби з фашизмом.

Самий конгрес виявив масовий характер протифашистського руху і був демонстрацією протифашистського об'єднання трудящих на чолі з пролетаріатом, що перебувають під безпосереднім ударом фашизму. На конгресі яскраво виявилася організаційна й керівна роль секцій Комуністичного Інтернаціоналу в світовій боротьбі з фашизмом. В усіх кінцях світу трудящі всіх країн та всіх національностей звернули свій погляд на берлінський конгрес, бо фашизм скрізь, у капіталістичному світі являє або уже застосовану, або готувану нову форму диктатури капіталу. Берлінські пролетарі вітали протифашистський конгрес масовою демонстрацією. Німецька буржуазія й німецькі соціал-демократи, що є нині спільно при владі, відповіли на цю демонстрацію позиційним погромом. І те, і друге — пролетарська демонстрація, і напад поліції на демонстрантів — однаково показові. Протифашистський конгрес світова буржуазія оцінила, як серйозну загрозу її пануванню, бо він поставив за своє завдання згуртувати трудящих для боротьби з фашизмом.

VI конгрес Комуністичного Інтернаціоналу дав чітку характеристику фашизму, як найновішої й останньої форми диктатури буржуазії. Фашизм шириться і міцніє в безпосередньому й органічному зв'язку з теперішньою стабілізацією капіталізму. Пролетаріат і селянство Італії, Угорщини, Польщі, Болгарії, Югославії та багатьох інших країн живуть під ярмом фашистського режиму, що дав капіталістам і поміщикам змогу подесирити

визискування трудящих через фашистський терор. Найбільші індустріальні країни, з загостренням класової боротьби, що виникає як природний наслідок стабілізації капіталізму коштом зміщеного визискування трудящих, готують перехід від парламентаризму до фашизму, щоб боротися з делювіальною революційною хвилею.

Соціал-демократія, виконуючи свої службові функції щодо великого капіталу, також зближається з фашизмом. Подорожі провідників II Інтернаціоналу й Амстердамського Інтернаціоналу до Італії, покритість німецьких соціал-демократів перед фашистським блоком, що його організує партія центру, досить показові й далеко не поодинокі факти такого гатунку.

У той же час фашизм уклав спільку з другим могутнім чинником світової реакції — з клерикалізмом. Піп і чорносорокник, один з хрестом в руці, а другий — з гумовою дубинкою — повинні разом активніше й успішніше обслуговувати інтереси великої буржуазії, ніж кожний нарізно.

На берлінському конгресі представники численних національних делегацій дали яскраву картину фашистського терору й шаленого визискування трудящих за допомогою фашистського режиму.

Конгрес закінчився знаменними словами Барбюса: "Мета боротьби з фашизмом не оборона, а перемога. Боротьба з фашизмом має також ішу назву: революція. Хай живе світова революція!"

Міжнародний протифашистський конгрес у Берліні є лише першим етапом цієї боротьби. Значіння конгресу позначиться найближчим часом, коли розгорнуться накреслені організаційні заходи. Найважливіша риса праці конгресу була виявлена в закінченні слів Барбюса. Пройшовши червоною ленткою через всі доповіді, свідомість, що єдиний шлях до дійсного визволення трудящих — це світова пролетарська революція. Боротьба з фашизмом — один з етапів боротьби проти диктатури буржуазії, за диктатуру пролетаріату.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті"!

Не забувайте про пресовий фонд "Укр. Роб. Вістей"!

НАЙСТРАШНІША ЗБРОЯ В МАЙБУТНІЙ ВІЙНІ.

Французький військовий інспектор Л. Жорж випустив книжку п. н. "Бактеріологічна армія", в якій цей представник буржуазного милітаризму заявляє зовсім цинічно, що отруйні гази в світовій війні будуть відігравати незначну роль.

Зброєю майбутньої світової війни будуть бомби з бактеріями. По думці Жоржа будуть три роди бактерій уживані на війні, бо вони перевищують всі найстрашніші зброю, яку дотепер людський ум умів вигадати для мордування своїх ближніх. Ці бактерії — це бактерії чуми, холери й тифу. Ці бактерії є дуже туго (виривали), розмножуються з жахливою швидкістю й можна їх легко поширити. Можна поширити ці бактерії через вистрілювані бомб із бактеріями, котрі відтак будуть у ворожому таборі ширити чуму й холеру.

Але ці бомби поки що важко робити. Тож пан Жорж думає, щоб такі бактерії лавити літаками і щоб летучі вишуквали збірники води в ворожих містах і там ті бактерії ки-

дали. А в великих містах мусить воду держати в великих збірниках і то отвертих, щоби до води мали доступ повітря й сонце. Бактерії кидали б летучи в спеціальних бомбах, які автоматично отримали б якби тільки диткнулися водою. Таким способом — каже Жорж — можна би знищити таке велике місто як Париж, протягом трьох днів.

Так розумують буржуазні імперіалісти над нечуваною зброєю, щоб тільки вимордувати як найбільше своїх противників і самим збирати собі наживу. Але однією зброєю на знищення всіх війн і всіх світових імперіалістів, котрі жешуть цілий світ до війни, є повалення світової буржуазії та заведення робітничо-селянської влади, котра знесе всі війни та всі страшні прилади для мордування людей, вигадані буржуазією. А доки робітники і селяни не зуміють зєднатися для повалення буржуазної влади, доти буде небезпека війни та смерть від газів, гармат, кулі й може й від накиненої чуми робітників і селян, котрих буржуазія жене за свої кишні на зарі.

ДОПОМОЖІТЬ СТРАЙКЕРАМ В ПЕРЕГІНСЬКУ.

Відозва до односельчан Перегінська й околиць.

Дорогі Товариші і Товаришкі!

Від довгого часу ведеться боротьба деревних робітників в наших Карпатах. Велике багатство карпатських лісів не є в руках трудового народу, а належить до лісових магнатів, як графа Шептицького і інших. Не лише винищують панні російські карпатські ліси, але також використовують до останнього робітника, який занятий в лісовій індустрії. Терпець змучованих робітників, занятих в лісах на роботі, урвався і вони вийшли на страйк. Останні вістки з преси, як також і з приватних листів, нам кажуть, що прийшло до боротьби між робітниками, а визискувачами. Ми одержали певну відомість про 16 арештованих в тій боротьбі, що сидять в Стрию і в Рожнітові. Робітники з цих околиць, замешкалі в Торонто, в порозумінню з українськими робіт-

ними організаціями, зорганізували комітет допомоги (в першу чергу) арештованим, їхнім родинам і всім потерпілим в тій боротьбі. Цей комітет звертається до країнних таких сіл: Перегінська, Небілова, Слнчик, Ясіння, Дуби, Вільхівки, Реснітого, Цісєви, Рожнітова, Струтина Нижньої і Вишньої, Красного, Рівного, Князівського, Янівки, Ясєновичі і Камєня, прийти з допомогою потерпілим. Пропонуємо поорганізувати на місцях підкомітети, які займались б збіркою. Зібрані гроші проситиме вислати на адресу секретаря торонтоського комітету, який стоятиме весь час його оснування в тісному зв'язку з українськими робітничими організаціями. Всі жертви, як також допомога, буде описана поквитована в "Укр. Роб. Вістях". Зробіть добре діло! Допоможіть Вашньому братові в ліхій годині!

Не забуваймо, що їхня боротьба — це наша боротьба.

За комітет допомоги страйкерам в Перегінську й околиці: Л. Костурович, Ю. Сеніч, В. Халус, І. Сембай, П. Романко.

Проситись звертатись за більшими інформаціями й посилати гроші на адресу: Л. Костурович, секретар, Ukrainian Labor Temple, 300 Bathurst St. Toronto 2, Ont.

ВСЯЧИНА.

НАЙБІЛЬШІ МІСТА НА УКРАЇНІ.

1. Київ	491,597
2. Одеса	411,416
3. Харків	409,505
4. Дніпропетровське	230,111
5. Сталіно (Юзівка)	105,855
6. Миколаїв	101,182
7. Полтава	89,232
8. Луганське	70,466
9. Зінов'євське	64,339
10. Херсон	57,376
11. Кременчук	56,741
12. Запоріжжя	55,238

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ЗАБОРОНУ.

Берлін, 6. лютого. — Огляд червоних фронтів Шлезьку у Гіндебурзі відбувся, дарма, що його заборонив поліцей-президент соціал-демократ Бек. Огляд перетворився в велику демонстрацію. Фронтівці зібраних в робітничих кварталах і пройшли головними вулицями міста під вітальні оклики робітничої людности. На мітингу, де брали участь понад тисячі робітників і робітниць, промовляв представник ЦК німецької компартії.

4,000-ЛІТНЯ ПШЕНИЦЯ.

Один багатий власник плантацій в Австралії купив певну кількість пшениці, яку знайшли в гробниці єгипетських фараонів, та цю її нараховують понад 4,000 років, як вона пролежала під землею. (Відомо, що єгиптяни разом з покійниками за звичаєм закопували й усе те, що на їх думку, могло б полекшити небіжчикам життя на "тім світі").

Куплену пшеницю плантатор посів. Пшениця виростає до 2-ох метрів заввишки, тобто виростає трохи вища, ніж найкращі сорти сьогочасної пшениці. Єдина хвиба цієї пшениці це та, що зерно її дуже важко перемолоти на м'яку.

СКІЛЬКИ ЗАРОБЛЯВ БУВШИЙ РОСІЙСЬКИЙ ЦАР.

Майно царське складалося з платні, промислових підприємств, удільних маєтків і тих володінь, які перейшли в його власність спадщиною або через купівлю і своєю площею були такі завбільшки, як Німеччина.

Платня царя була близько 16,000,000 карбованців. Великі князі та великі княгині одержували понад 2,000,000. Царева мати та його дружина діставали щось коло 250,000 карбованців на "дрібні видатки".

Далі, цар відкладав щороку для кожної із своїх дочок до їхнього повноліття по 40,000 карбованців, для малолітнього Олександра 100,000 карбованців. Таким чином, залишалося цареві на його особисті потреби щороку щось коло 12,000,000 карбованців.

Царські удільні земельні маєтки завбільшки були такі, як Ірландія, в них були найбагатші ліси Європи. Ліси систематично розроблювалися, і цар продавав величезну кількість дров, будівельного матеріалу, то-що. Одна третина всіх ма-

єтків була під пашнею, її здавав він в оренду панам і селянам.

У багатьох маєтках були вітряки та водяні млини, рибодовні, гірничі промисли, то-що. Словом, щорічний дохід від удільних маєтків становив близько 40,000,000 карбованців, з яких щось коло 12,000,000 карбованців припадало на великих князів.

Приватні царські маєтки в Сибіру з великими платиновими, золотими та срібними промислами, копальнями міді й заліза давали щороку щось коло 15,000,000 карбованців.

Такого паразита на своїй спині тримали працюючі сотки років. І не одного. Були ще тисячі менших, що володіли землею, лісами, озерами, ріками й людьми. Нині все це в руках працюючих, а бувші князі-майновласники на капіталістичних смітниках підроблюють радянські документи, торгують ними й тим заробляють собі на прожиток. Погана це робота, але слід побажати, щоб графи та князі цілого світа чимкорше перейшли на такий фах.

ЦІНА МИНУЛОЇ ВІЙНИ В ЛЮДЯХ І МАЙНІ.

Так генерал Фош, як і мілітарний інспектор Жорж говорять, спокійно й холодно про розвій способів мордування людей, говорять про гарматне м'ясо. Імперіалістичним генералам та вченим байдуже життя людини, а важний розвій й забезпечення капіталу. А ось прочитаймо уважно про ті "благодатні", що їх дала людности остання велика імперіалістична війна.

Тепер уже підраховано всі числа, що дають змогу більш-менш точно з'ясувати, скільки коштувала війна 1914 — 1918 р. р. всьому людству. Насамперед про так зване "гарматне м'ясо".

У світову війну з 66,000,000 душ мобілізованих забито 10,000,000 осіб, тобто трохи більше, ніж є всієї людности в Швеції та в Норвегії, і поранено щось 21,000,000 — трохи більше, ніж є всієї людности в Іспанії.

Ще характерніші є числа загальної втрати людности. Під час війни зменшилась кількість народжень, і через те зменшилась приріст людности на 20,850,000 душ; крім того, втраче-

но через збільшену смертність 6,015,000. А всього разом з убитими, це становить 37,000,000 душ. Інакше сказавши, втрата людности за час світової війни дорівнювала кількості втрати людности Франції. Коштувала-ж ця війна всім державам 435 мільярдів доларів.

Коли взяти на увагу, що все національне багатство світу 1919 року оцінювали в 1,875 мільярдів доларів, то можна вважати, що світова війна коштувала людство одну четверту частину його національного багатства.

Робітничі класа не може й не повинні дивитися спокійно й байдуже на скільки приготування капіталу, який за своє існування хоче знищити мільярдів людської життя тоїж робітничої класи. Робітники мусять боротися з цим приготуванням, але успішно можна боротися тільки в рядах комуністичної партії під проводом Комуністичного Інтернаціоналу. Тому кожний робітник повинен горнутись до лав комуністичної партії.

"КРАСІН" В ПОЛЯРНИХ ЛЬОДАХ.

НАРИС М. ШПАНОВА

(Продовження.)

Мені пощастило. Під саміснським носом вантажників я вліз в той залізний кошик разом із своїми чемаданами. Вибрав такий момент, коли в ньому лежать величезні жовті кружалки швейцарського сиру, що схожі на незграбні колеса китайської гарби. Мене помічають надто пізно, коли після покрику "віра!", мій імпровізований лифт вже на якесь два метри від палуби і під грукіт і верещання парового колесовороту піднімається до палуби "Красін". Я не зважив лише на одне: що сир іде не на палубу, а безпосередньо в трюм, темна палуба якого розвинулася під мною. Вантажники заорали реготали і особливо виразно скомандували машиністові "майна!". Мій лифт став шалено летіти в чорний колодязь і стукнувшись разів до два об залізні стінки, спустився в якусь вахканалю бочок, паків і залізних кружалок. Із цього колодязя на гору нема іншого виходу, як тільки по вузьких залізних кільцях, пригвинчених до залізного борту.

І ось я стою перед ними з моїми чемаданами. Вилізти звідси так само важко, як і штурм-трапом. Мене врятував товстий жмут

кабеля, до якого я непомітно прив'язую чемадани і викарабкавшись на палубу, вигітаю туди і їх отим кабелем. На щастя, в загальній метушливості корабельний електрик не помітив мого злочину. А коли-б я спробував зробити це трохи пізніше, на мою голову вилетіла би тірада такого великого "морського вузла", про який на суходолі не мають й уявлення.

На "Красін".

Палуба "Красина", залята червоним світлом сонця, зовсім не являє собою опатної картини, яку я гадав побачити: все короби та пакі без краю. Розкладені келішками, нагромаджені купами, вони цупко хапають за штани цвяхами, що стирчать з усіх боків і заступають шлях до рубки, куди треба зійти, щоб потрапити вниз.

Я завзято пробирюючись крізь ці цвяхові перешкоди і спускаюсь в кают-компанію. Але перш, ніж я встиг поставити на підлогу мій чемадан, мені вже дають чорну "робу" і величезні брезентові рукавиці. Я — мобілізований.

За бортом "Красина" на одній з барж лішаються ненавантаженими 75 величезних бочок з бензиною, які треба було підняти на палубу льодорізу за 3 дні**. А що згадали про них наприкінці третього дня, то й треба, отож, яківати пожежних заходів до того, щоб цю роботу виконати вчасно. Четверт години, і я вже не гірше за якогось вантажника зав'язував на бочках петлю сталевого тросу і зав'язую гуків машиністові на гору: "Віра", "майна"!

Бочки одна по одній здіймаються в повітря, роблять широкий круг над моєю головою і під-

хоплені на борту руками таких самих імпровізованих вантажників, як і я, котяться по палубі. Тут я довідуюсь про кумедні речі: ливня зовсім не ливня, а "кінеш", гачок, який я зачеплюю бочки, це не гачок, а "шкентель", довідуюсь також, що "Красін" зовсім не корабель, а "коробка". Все це, звісно, цікаво, але після кількох ударів бочок, від яких я ледве не "змайнував" у воду між баржою і "Красиним", я тікаю на гору, на вкриті товстим шаром чорного вугілля палубу "Красина".

Але й тут не краще. Над головою з скреготінням роззявляється пелька ковша-елеватора, що викидає у вугільні ями по дві тони вугільного пилу. Справді, тільки частина цього пилу потрапляє у яму, а решта розлітається по палубі, вкриваючи всіх і все. Люди незалежно від рангу й стану, чорні, як і палуба. Про те, щоб митися, тут не мріють ось уже три дні. Однак, не тільки про миття не мріють. Навіть спати в ці дні гарячкових зборів вважають за розкіш, що з неї можуть користуватися тільки ті, хто вже й на ногах не встоїть.

Покід розпочався.

15. червня. Давно вже минули офіційні строки відлітання. Давно вже в нас на борту не зосталося нікого з тих, що проважали. Нарешті, о 3-ій годині "Красін", що його тягнуть два пузаті буксири, повільно рушає від пристані.

Ледви чути, як працюють машини, і від нас повільно відходять плисковаті, залиті сирію водою береги Ленінградського порту. Назустріч нам котяться каламутні хвилі Маркізової калюжі, і за ними виростають низькі сірі бляхи Кронштадських фортів. Яскраве сонце, наче засмутилось від розлушення і затяглося сирію

вуалькою. Серед миршавих дерев підсапувано дивляться із води будинки Кронштадту, і порожній рейд проважає нас небагатова катерми портового начальства.

Нарешті, від'їжджає низький катер прикордонної охорони і великий "водолій", що сповнив цистерни "Красина" прісною водою, зостається геть заду. Басистим старим гудком прокривав нам останнє привітання відуської льодорізової флотії — чорний "Ермак". Шляхом, що його понад 20 літ тому проклав адмірал Макаров, нашому молодому льодорізові треба тепер іти в обійми тої самої крини, якої не подолав "Ермак", що дійшов лише до 81° північної широти.

На відкритому рейді "Красін" знову затримався. Портовий дев'ятор мав ліквідувати ледвінцю компасів.

Високий, худорлявий, схилився дев'ятор над мідяною шапкою компаса. Відкривши дерев'яний рундук, пересовує він потроху платівки допоміжних магнетів.

— Чи нема тут у кого в кешені металічних речей, ножів чи що? Якщо є, прошу піти геть.

— А чому? — питає опещкуватий Міндлін — кореспондент газети "Вечерняя Москва", який любить проаналізувати кожне розпорядження і ввійти в суть його. Однак, цього разу його допитливість зосталася незадоволеною: нема часу пояснювати йому тонкощі навігації і магнетних явищ. Він відходить з ображенням виглядом.

(Далі буде.)

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

ЧИТАЙТЕ І РОЗПОВІДАЙТЕ ТАКІ ЧАСОПИСИ Й ЖУРНАЛИ:

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ" — одиний український робітничий часопис в Канаді, виходить три рази на тиждень. Передплата: \$4.00 на рік, \$2.00 на півроку.

"ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ" — одиний дійсно фармерський український часопис в Канаді, що боронить інтереси працюючого фармерства. Передплата: \$2.00 на рік, \$1.00 на півроку.

"РОБІТНИЦЯ" — одиний журнал в українській мові для працюючого жіноцтва, виходить два рази на місяць. Передплата: \$1.50 на рік, 80 центів на півроку.

"СВІТ МОЛОДІ" — одиний журнал в українській мові для української роб.-фарм. молоді, виходить раз на місяць. Передплата лише 50 центів на рік.

Передплату на повні часописи й журнали посилайте або на ім'я кожного часопису окрема, або на ім'я й адресу:

WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASS'N Ltd.
Cor. Pritchard & McGregor St., Winnipeg, Man.

Товариші й товаришкі! Відновляйте передплату на "Укр. Робітничі Вісті"!

*) Підвівай.
**) Спускай.

Начерк тезів про загальне положення й завдання Компартії Канади

Нині містимо начерк тезів Центрального Виконавчого Комітету Комуністичної Партії Канади, написаний для дискусії перед всесправною конференцією. Парти́йні члени повинні перечитати начерк цих тез на своїх партійних групових мінутах, широко їх обговорити як в групах, так і на сторінках преси ще перед партійною конференцією. Начерк цих тез цікавий і для загальних читачів тим, що в них змальовано міжнародне положення, а головне сучасне положення в Канаді.

МІЖНАРОДНЕ ПОЛОЖЕННЯ.

Від закінчення імперіалістичної війни міжнародний робітничий рух переходив через цілу серію історичних стадій розвитку, які відповідають різним формам загальної кризи в капіталізмі.

Перший період — це був період гострої кризи капіталізму і бойових революційних подвигів працюючої класи. Цей період досяг свого вершка в 1921 р. і закінчився з одного боку побідою російських робітників над силами інтервенції і внутрішньої контрреволюції, а з другого боку поразкою західно-європейського пролетаріату та початком загального капіталістичного наступу. Цей період скінчився поразкою німецької революції в 1923 році.

Ця поразка відзначала початок другого періоду, так званого періоду поступової і частинної стабілізації капіталізму. Цей період відзначається процесом відбудови капіталістичного виробництва (процес реставрації), устійненням валютної, і розвитком закордонної торгівлі. Цей період відзначає також дальший розвиток капіталістичного наступу і оборони в боротьбі, що її працююча класна маса зводила до обсягу поразки. Але це був також період відбудови продукції в Радянській Союзі, період замітного процесу будови соціалізму і зросту політичних впливів Компартії між широкими масами робітництва.

Остаточне насліддя третього періоду, який в головному є періодом, що в ньому капіталістична економія перевищала довоєнний рівень продукції.

ПОСТУП ТЕХНІКИ.

Новий період відзначається великим зростом продукційних сил через застосування в промислі технічних винаходів і удішненя та нагарту технології промислу в цілій низці країн, що мають високо розвинений капіталізм.

Скорий розвиток електрифікації, зріст хемічної й спорідненої промисловості, нові способи і методи виробу штучного опалу і сиринців, більше вживання легких металів та зріст автомобільної і авіаційної промисловості — спричинили швидко зростаючу продуктивну здібність капіталізму.

По шанах введено нові методи видатності робітничої праці: застосування круговоротних передавачів (сидлес конвейор), встановлення нової системи організування праці у фабриках і стандартизацію масової продукції і т. ін.

В царині економіки замітний постійний зріст капіталістичних монополій (картелі, трести і банкові консорції). Бачимо збільшення зросту міжнародних капіталістичних фінан-

сових комбінацій. Рівночасно бачимо тенденцію до державного капіталізму так в зрості державного капіталізму (державні електричні станції та муніципальні промислові і транспортні підприємства), як і в формі злиття приватних капіталістичних підприємств з державними органами.

Хоч соціал-демократичні капіталістичні апологети говорять, що теперішній період є період мирного, прогресивного, організованого капіталістичного розвитку, який кладе основи поступового розвитку і переходу до капіталізму до соціалізму, без потреби насильного повалення капіталістичної класи, то це є порожняк. Навпаки, розвиток продукційної здібності капіталізму та зріст трестифікації і раціоналізації, йдуть в парі із зростом ворожих сил до капіталізму.

Водочас з капіталістичним зростом зростає й зріст протикапіталістичних сил.

Хоч соціал-демократичні капіталістичні апологети говорять, що теперішній період є період мирного, прогресивного, організованого капіталістичного розвитку, який кладе основи поступового розвитку і переходу до капіталізму до соціалізму, без потреби насильного повалення капіталістичної класи, то це є порожняк. Навпаки, розвиток продукційної здібності капіталізму та зріст трестифікації і раціоналізації, йдуть в парі із зростом ворожих сил до капіталізму.

Хоч продуктивна здібність історичних капіталістичних країн перевищала довоєнну, скля розвитку між одною країною а другою остає даліше змінчива.

Зростаюча продуктивність капіталізму приводить до конфлікту на обмежених міжнародних ринках, через руйну і збідніння, спричинені війною і постійним зниженням зарплати і т. д. Тому це спричинило збільшену боротьбу за сфери впливу на ринках, за жерела, сиринців і за місця вкладів капіталу. Ця боротьба веде серед нових умовин, що повстали наслідком структурних змін в капіталістичній світі від часу війни. У часті деяких держав в колоніях і сферах впливу була операція на відношенні економічних і політичних сил в минулому і вона не відповідає зараз їхній економічній і політичній силі і в наслідок цього повстає знов питання імперіалізму — питання нового поділу земської кулі, кольоній то що — а це означає війну.

З другого боку американський капіталізм, який є нині осередком світового капіталізму, стремить до більшої колоніальної імперії: іменно по причині сиринців потрібних для його зростаючої промисловості, і в цім зустрічає дикий

опр Великої Британії. Також і німецький капіталізм, відроджено якого поміг американський капітал, з огляду на свою збільшену продукцію, вимагає для себе більше світових ринків, хоче відізкати свої втрачені кольонії і разом із зростаючим капіталізмом в інших країнах, звільнити себе від економічного панування американського капіталізму.

В цім завзятий боротьбі за світові ринки кожна група національного капіталізму стареться затримати для себе свої домашні ринки при помочі встановлення митних тарифів, загрожує таким чином протипривести між розвитком продуктивних сил, а капіталістичними штучними планями, серед яких вони розвиваються.

Старання різних капіталістичних груп затримати домашні ринки виключно для себе веде, по причині збільшеного росту продуктивної здібності, до збільшення боротьби за кольонії і до зросту капіталістичної ненависти до СРСР, який з огляду на своє зростаюче населення та розлогу територію становить дуже пожаданий кусок для капіталістичного визиску, наколи вдалося б повалити в нему диктатуру пролетаріату. Іншими словами загрозування капіталістичних суперечностей є зв'язане з небезпекою війни про-

тив розвитку капіталізму відноситься головню до загально-світового капіталізму і імперіалізму та є вони також збільшені американська економічна пенетрація, а з цим зменшилося і безробіття.

Пята конвенція Компартії в червні 1927 року ствердила дальший розвиток тих ціх. Стверджено новий розмах індустріалізації і поширення продуктивних сил доміні. Ми-нулий 1928 рік здобув рекорд в кількості канадійської продукції. Рекордовий воєний 1918 рік зівстав побитий на більше як 100 мільйонів доларів, хоч ціни минулого року були далеко нищі від ціні 1918 року.

В Канаді, з її порівнюую відсталім робітничим рухом — революційна хвиля, захоплена російською революцією й революційною боротьбою в Європі, виявилася в часі свого першого періоду в славнім вінніпегським генеральним страйком і симпатичних страйках по шільній західній Канаді та страйком металевих робітників Торонто; тоді теж був найвищий розквіт трейд-юніонного руху; тоді під напором організованого робітництва створено Канадійську Партію Праці.

Велика світова криза 1920 і 1921 років досігла і Канаду. Поверх 200,000 робітників було без праці. По цілій Канаді встроювано великі демонстрації безробітності. Домініяльні провінціалістичні і муніципальні уряди були примушені дати безробітним значну допомогу. Та працююча класна маса втратила свій бойовий запал. Настав час знизки заробітної плати і перехід робітників до оборонного стану (Нова Скотія, Альберта і т. д.). Юній втра-

ти СРСР так само, як з небезпекою імперіалістичних воєн між великими державами.

Англо-американський антагонізм.

Пересування світового економічного осередка до Злучених Держав і зріст цієї країни до позиції першорядного кредитора світа, який побирає даїну від інших імперіалістичних держав так само, як і від нерозвинених і відсталих країн світа, та величний зріст їх продуктивної здібності, отже і зростаюча потреба чужих ринків збуту, змушують цю країну вступити на шлях агресивної імперіалістичної політики. Злучені Держави постійно випирають британський імперіалізм з його дотеріалістичної впливової позиції в Понадурій Америці та встановлюють сильні економічні зв'язки з Єгиптом і британськими домініями.

В Китаю американський капіталізм провадить боротьбу проти Британії й Японії за поділ Китаю, прикриваючи свій імперіалізм політикою "отвертій дверей". Пакт Келого, поза те що він є пацифістичним плащиком імперіалістичної програми Америки, є одночасно засобом боротьби проти британського імперіалізму за гегемонію Америки в Європі. Пакт Келого мав на думці створити американську протиправу до Ліги Націй, яка гуртує імперіалістичні сили Європи під проводом Британії і провадить опраз то більшу протиправу до американської політики.

Інтернаціональний антагонізм.

Французько-британська морська угода не є лише угодою про зброєння, але відновлення довоєнної антанті, в цім випадку зверненої проти Злучених Держав і проти СРСР. Угода є теж спробою втягнути Німеччину в проти-американський і проти-радянський союз.

Франко-італійський антагонізм постійно розвивається у відношеннях до кольоній в Північній Африці і до Балкан та до зверхності на Середземній морі. Італійський уряд хоче агрутувати довкола себе союз балканських держав та створити свою політичну сферу впливу в Іспанію.

Міжнародні антагонізми замість змирянутись, загрозує в кожній сфері. Зараз по підписанні пакту Келого ми бачимо зріст ворожести Британії до Злучених Держав і негайну небезпеку війни. Головна характеристика міжнародного положення є така:

по згоді з російським тимчасовим урядом, не дали Ленінові перенести на в'яз.

Тоді група, згоровившись з німецькими соціалістами, прихильниками Карла Лібкнехта, та склалши про це протокола (разом з французькими, шведськими та швейцарськими товарішами), вирішила проїхати через Німеччину. Німецька влада, нарешті, погодилася дати дозвіл на проїзд. До швейцарського кордону було подано відомий "запальмований" вагон. Усіх, що в ньому їхали, робітникам країни треба було виставити до філіалістського кордону. 16-го квітня на Філіалістському вокзалі в Петрограді Леніна зустріли величний наступ робітників. Леніні виступив зі своєю першою промовою про боротьбу за владу Рад.

Далі буде.)

Зріст протикапіталістичних сил.

Хоч соціал-демократичні капіталістичні апологети говорять, що теперішній період є період мирного, прогресивного, організованого капіталістичного розвитку, який кладе основи поступового розвитку і переходу до капіталізму до соціалізму, без потреби насильного повалення капіталістичної класи, то це є порожняк. Навпаки, розвиток продукційної здібності капіталізму та зріст трестифікації і раціоналізації, йдуть в парі із зростом ворожих сил до капіталізму.

РАЦІОНАЛІЗАЦІЯ.

Хоч продуктивна здібність історичних капіталістичних країн перевищала довоєнну, скля розвитку між одною країною а другою остає даліше змінчива.

Зростаюча продуктивність капіталізму приводить до конфлікту на обмежених міжнародних ринках, через руйну і збідніння, спричинені війною і постійним зниженням зарплати і т. д. Тому це спричинило збільшену боротьбу за сфери впливу на ринках, за жерела, сиринців і за місця вкладів капіталу. Ця боротьба веде серед нових умовин, що повстали наслідком структурних змін в капіталістичній світі від часу війни. У часті деяких держав в колоніях і сферах впливу була операція на відношенні економічних і політичних сил в минулому і вона не відповідає зараз їхній економічній і політичній силі і в наслідок цього повстає знов питання імперіалізму — питання нового поділу земської кулі, кольоній то що — а це означає війну.

З другого боку американський капіталізм, який є нині осередком світового капіталізму, стремить до більшої колоніальної імперії: іменно по причині сиринців потрібних для його зростаючої промисловості, і в цім зустрічає дикий

ЗРІСТ КАПІТАЛІСТИЧНИХ ПРОТИВЕНСТВ І НЕБЕЗПЕКА ВІЙНИ.

Хоч продуктивна здібність історичних капіталістичних країн перевищала довоєнну, скля розвитку між одною країною а другою остає даліше змінчива.

Зростаюча продуктивність капіталізму приводить до конфлікту на обмежених міжнародних ринках, через руйну і збідніння, спричинені війною і постійним зниженням зарплати і т. д. Тому це спричинило збільшену боротьбу за сфери впливу на ринках, за жерела, сиринців і за місця вкладів капіталу. Ця боротьба веде серед нових умовин, що повстали наслідком структурних змін в капіталістичній світі від часу війни. У часті деяких держав в колоніях і сферах впливу була операція на відношенні економічних і політичних сил в минулому і вона не відповідає зараз їхній економічній і політичній силі і в наслідок цього повстає знов питання імперіалізму — питання нового поділу земської кулі, кольоній то що — а це означає війну.

З другого боку американський капіталізм, який є нині осередком світового капіталізму, стремить до більшої колоніальної імперії: іменно по причині сиринців потрібних для його зростаючої промисловості, і в цім зустрічає дикий

опр Великої Британії. Також і німецький капіталізм, відроджено якого поміг американський капітал, з огляду на свою збільшену продукцію, вимагає для себе більше світових ринків, хоче відізкати свої втрачені кольонії і разом із зростаючим капіталізмом в інших країнах, звільнити себе від економічного панування американського капіталізму.

В цім завзятий боротьбі за світові ринки кожна група національного капіталізму стареться затримати для себе свої домашні ринки при помочі встановлення митних тарифів, загрожує таким чином протипривести між розвитком продуктивних сил, а капіталістичними штучними планями, серед яких вони розвиваються.

Старання різних капіталістичних груп затримати домашні ринки виключно для себе веде, по причині збільшеного росту продуктивної здібності, до збільшення боротьби за кольонії і до зросту капіталістичної ненависти до СРСР, який з огляду на своє зростаюче населення та розлогу територію становить дуже пожаданий кусок для капіталістичного визиску, наколи вдалося б повалити в нему диктатуру пролетаріату. Іншими словами загрозування капіталістичних суперечностей є зв'язане з небезпекою війни про-

тив розвитку капіталізму відноситься головню до загально-світового капіталізму і імперіалізму та є вони також збільшені американська економічна пенетрація, а з цим зменшилося і безробіття.

Пята конвенція Компартії в червні 1927 року ствердила дальший розвиток тих ціх. Стверджено новий розмах індустріалізації і поширення продуктивних сил доміні. Ми-нулий 1928 рік здобув рекорд в кількості канадійської продукції. Рекордовий воєний 1918 рік зівстав побитий на більше як 100 мільйонів доларів, хоч ціни минулого року були далеко нищі від ціні 1918 року.

В Канаді, з її порівнюую відсталім робітничим рухом — революційна хвиля, захоплена російською революцією й революційною боротьбою в Європі, виявилася в часі свого першого періоду в славнім вінніпегським генеральним страйком і симпатичних страйках по шільній західній Канаді та страйком металевих робітників Торонто; тоді теж був найвищий розквіт трейд-юніонного руху; тоді під напором організованого робітництва створено Канадійську Партію Праці.

Велика світова криза 1920 і 1921 років досігла і Канаду. Поверх 200,000 робітників було без праці. По цілій Канаді встроювано великі демонстрації безробітності. Домініяльні провінціалістичні і муніципальні уряди були примушені дати безробітним значну допомогу. Та працююча класна маса втратила свій бойовий запал. Настав час знизки заробітної плати і перехід робітників до оборонного стану (Нова Скотія, Альберта і т. д.). Юній втра-

ти СРСР так само, як з небезпекою імперіалістичних воєн між великими державами.

Англо-американський антагонізм.

Пересування світового економічного осередка до Злучених Держав і зріст цієї країни до позиції першорядного кредитора світа, який побирає даїну від інших імперіалістичних держав так само, як і від нерозвинених і відсталих країн світа, та величний зріст їх продуктивної здібності, отже і зростаюча потреба чужих ринків збуту, змушують цю країну вступити на шлях агресивної імперіалістичної політики. Злучені Держави постійно випирають британський імперіалізм з його дотеріалістичної впливової позиції в Понадурій Америці та встановлюють сильні економічні зв'язки з Єгиптом і британськими домініями.

В Китаю американський капіталізм провадить боротьбу проти Британії й Японії за поділ Китаю, прикриваючи свій імперіалізм політикою "отвертій дверей". Пакт Келого, поза те що він є пацифістичним плащиком імперіалістичної програми Америки, є одночасно засобом боротьби проти британського імперіалізму за гегемонію Америки в Європі. Пакт Келого мав на думці створити американську протиправу до Ліги Націй, яка гуртує імперіалістичні сили Європи під проводом Британії і провадить опраз то більшу протиправу до американської політики.

Інтернаціональний антагонізм.

Французько-британська морська угода не є лише угодою про зброєння, але відновлення довоєнної антанті, в цім випадку зверненої проти Злучених Держав і проти СРСР. Угода є теж спробою втягнути Німеччину в проти-американський і проти-радянський союз.

Франко-італійський антагонізм постійно розвивається у відношеннях до кольоній в Північній Африці і до Балкан та до зверхності на Середземній морі. Італійський уряд хоче агрутувати довкола себе союз балканських держав та створити свою політичну сферу впливу в Іспанію.

Міжнародні антагонізми замість змирянутись, загрозує в кожній сфері. Зараз по підписанні пакту Келого ми бачимо зріст ворожести Британії до Злучених Держав і негайну небезпеку війни. Головна характеристика міжнародного положення є така:

ПОВОРІТ В. ЛЕНІНА ІЗ-ЗАКОРДОНУ.

Підчас останньої світової війни всі розмови більшовицької соціалістичної партії про єднання робітників всіх країн розвивалися як дим перших же пострілах. Вони проголосили "священний" захист батьківщини, "оборону" своєї країни то що. Лише невеличка група соціалістів на чолі з Леніном із самого початку відкрито заявила, що робітникам кожної країни треба воювати проти своїх капіталістів, а не з робітниками інших держав. За це Леніна проголосили зрадником та шпигуном і, коли після лютевої революції він поїхав повернутися до Росії, англійський та французький уряди,

далекі мандрівки.

Правда, лекції цих професорів, не зважаючи на велику їх талановитість і красномовність, Дарвін не відвідував регулярно, він про це пізніше дуже жалкував та вже надто велика була його неприхильність до науки в чотирьох цінах. Все-ж він непогано засвоїв учення обох своїх друзів-професорів і засвоїв швидше на ходу, підчас візит, мандрівок.

Інтерес до геології й зоології в цей час в нього повоїв, помітно все поширюється, росте. 1831 року підчас вакації Чарлс, за своєю власною ініціативою, береться за складання геологічної мапи околиць Шрюсбері, а в осени він супроводить Седжвіка в його геологічній екскурсії по Північній Валлі, провадючи розвідки оддалеки від учителя, посуюваючись рівнобіжно з ним, і робить при цьому самостійну й досить успішну роботу.

Два професори й дві книги ось той розумовий багаж, те надбання, що здобув його Дарвін за роки в Кембріджі. Значний був вплив цих двох професорів та не менш великий був вплив і двох книг прочитаних в той час: це була праця "Про філософію і природознавство" видатного астронома Д. Гершеля і "Подорожі" не менш видатного Олександра Гумбольта. Ці дві книги запалили в Чарлсові справжній вогонь — всією силою серця він запалився мрією про поїздку на Тенеріф, щоб "самоу хоч скільки-небудь сприяти утворенню величній будівлі природознавства" (слова самого Дарвіна). Головне не "самоу" треба діяти, перемагати, подолати перешкоди власними силами.

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

Далі буде.)

ЖИТТЯ І ВЧЕННЯ ДАРВІНА.

(Продовження.)

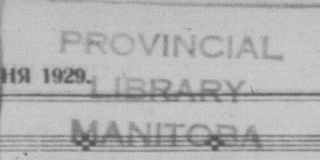
У деяких каледжах університету правила поведінки були надзвичайно суворі: вимагалось, щоб студенти стояли на затяжних церковних службах, приходили в бурсу не пізніше визначеного часу й таке інше. Один з товаришів Чарлса, спокуюшений через нього в одну мандрівку на торфові болота, зазнав таки порядної кари: мокрі і змерзлі вони повернулися з цієї мандрівки додому — в кімнату Дарвіна. Змучені і стомлені, вони, повечеряючи міцно, заснули на крисах біля груби. Сердега товариш Чарлса, прокинувшись, помітив за жомом, що вже третя година ночі й повернутися в свій каледж уже пізно. Записання помітили й сердега зазнав домашнього арешту до кінця семестру. Але не зважаючи на все це, Чарлс саме в Кембріджі розвивав свої молоді сили в тому напрямі, де він згодом став дужим і видатним. Правда, Чарлсові шастило взагалі, в Кембріджі-ж особливо.

На його шастя, у головного тьютора (наглядача) каледжа була маленька пристрасть і якраз та сама, що хвилювала серце молодого студента, — це пристрасть до коней і перегонів. "Ковнярство" в цей час взагалі процвітало в колегії Христа. Та все це не могло зрівнятися в найменшій мірі з тою пристратстю, з якою Чарлс віддавався полюванню. З нечуваною гарячковістю, темпераментом і безкрайною витри-

маністю і терпінням він місяцями віддавався цій справі. Нічого говорити, що він тримав шій швори мисливських собак, відбираючи з поміж них як "найцікавіших", найвидатніших, першого гатунку.

А в стрільцтві він досяг просто нечуваних чудес. Коли неможна було полювати, він безперервно тренувався, вправлявся в стрільні у кімнати. Одною з найулюбленіших штук при цьому було, що хто-небудь із приятелів тримав у руці свічку й розмакував нею в повітрі, а Чарлс повинен був попасти з рушницею в цю рухому мету.

І сліпий набій завжди гасив свічку — недосяжна височинь стрільцього мистецтва, що в ньому ніхто не міг перемогти незрівняного Чарлса. Це мистецтво було предметом його гордоців і шастя. Одно було погано, дуже вже насто тримали постріли в кімнаті, а через стіну, в сусідній кімнаті, жив сам тьютор каледжу.

ТОВАРИШ РОБОРНІ! Пошліть до своєї сторінки з фобри, з майна, сілце, залізнич, фармо і сіа організації. Пошліть з усіх усюдів і про все!

Сторінка Робітничих Кореспондентів

ТОВАРИШ РОБОРНІ! Пошліть до своєї сторінки з фобри, з майна, сілце, залізнич, фармо і сіа організації. Пошліть з усіх усюдів і про все!

ГОТОВИМО ПЛЯН МОБІЛІЗАЦІЇ СЛУХАЧІВ "УКР. РОБ. ВІСТЕЙ".

В передостанньому ч. "Укр. Роб. Вістей" у статті "Мобілізуймо слухачів "Укр. Роб. Вістей" була проголошена мобілізація слухачів нашої газети на місяць травень. Зараз маємо місяць квітень. Цей час треба використати на підготовку кампанії, щоб вже з першим днем місяця травня повести масовий наступ на слухачів. Щоб мобілізувати слухачів для читання "Укр. Роб. Вістей", треба створити мобілізаційний апарат. До мобілізаційного апарату входить всі передплатники "Укр. Роб. Вістей" і їхні сім'ї. У цьому місяці, у квітні, нам треба перш всього мобілізувати сьогоднішніх передплатників "Укр. Роб. Вістей". Тому входи на місця в організаційних центрах, де вже існує один чи більше відділів українських робітничо-фермерських організацій, треба проголосити мобілізаційний масовий мітинг всіх передплатників "Укр. Роб. Вістей". На тому мітингу всі передплатники провіряють перш всього свої мобілізаційні шереги, чи всі передплатники присутні, треба вивчати, хто не прийшов і скільки в таких, та чому вони не явилися на мобілізаційному мітингу передплатників. Передплатники свої ради, треба обговорювати саму справу мобілізаційної кампанії слухачів на слідуючий місяць й заготовити план офанзиви, наступу.

Требя вибрати мобілізаційний комітет з 3-ох чи 5-ох передплатників "Укр. Роб. Вістей". Завданням того мобілізаційного комітету буде визначити позиції діяльності для кожного шерега передплатників "Укр. Роб. Вістей" в даній місцевості. Мобілізаційний комітет опрацює план так: місцевість свою розташує на мобілізаційні куточки слухачів. Ці куточки називаються порядковими числами, пр. мобілізаційний куточок слухачів ч. 1. (вулиця...)

На кожній такій мобілізаційній куточок визначає комітет одного читача. Мобілізаційні куточки розмістити по приватних будинках, публичних домах, ресторанах, на дворі і везді там, де можна зібрати певне число слухачів.

Кожний мобілізатор читач мусить подати, щоб з того куточка, що йому доручив мобілізаційний комітет, пошкодилося на певне число слухачів. Тоді й починається голосне читання й їхніх дітей. Один такий випадок трапився на днях і в Тиміш.

Одного хлопця, Василька, припала поліція кілька разів на крадежлі по крамничках. За кожним разом про те повідомляла поліція матір з тим, що, коли хлопець й надалі повторить свої дії на виховання вулиці й оточенні, цим знов, даючи більше за власну молодість, віддають Українській Робітничій Школі на перевиховання. Перші з них оставляють дитину як жертву на поталу вулиці, другі знов за мало це співпрацюють зі своєю школою над вихованням дитини, мало зацікавлені в тому, чого і як вчиться їхня дитина, не контролюють шкільних навчок, а зі всім задіє на школу і вчителя.

І так їде воно щільні роками, хіба що якась подія чи випадок заставить не одних батьків вглянути бліше в життя

ГОДИ ВИСЛУГУВАТИСЯ КЛАСОВОМУ ВОРОГОВИ.

Я читав "У.Р.В." кожне число від самого початку аж до кінця. Найголовніше мене заставляє вдумуватися редакційна стаття й сторінка з дописами, бо їх я найбільше розумію. Мені в пам'яті є ще й сьогодні допис в "У.Р.В." з 5. лютого ц. р., де й пишеться про те, що залізничоробітничі робітники мало пишуть до своєї газети, а коли вже хто напише, так завжди зайвою накладається на форманів, босів, то що.

Я виважу, що це не в ніякому лайкою те, що робітники пишуть про деяких форманів. Я працюю самий на залізній дорозі і добре придивився на тих робітників, що то заступають стаття форманами, як то не одні з них рється до роботи й підлягає ще й другим, та як доносить усіх брехні на своїх же товаришів босам, форманам, купує для наставників різні презенти, щоб тільки добитися отого форманства.

А дістане оте форманство у свої руки, тоді починає робітниками як скотом, чимало робітників стає через него каляка-

СИН ПОСТРІЛИВ БАТЬКА.

Трагедія мала місце яких чотири і пів милі від Су Сейнт Мері, Онт. Фермер Іван Кохановський, українець, зібрав пострілений 13-літнім сином Іваном, який тепер знаходиться в руках провінційальної поліції, а батько бореться в судорогах смерті в місцевій шпиталі.

Трагедія трапилася в четвер 28. березня в 11. год. перед обідом. Батько Іван зауважив, що його син не вчався до школи. Син є студентом тутешньої технічної школи. В середу 27. березня навіть і до дому не прийшов.

На другий день старий Кохановський не йшов до роботи, а хотів провітрити, де то його сивок перебуває. Около 10. години зявився сивок і коли батько спитав його де він почував, то син відповів, що в старій стаїні, яка є на одну милу і пів віддалена від дому.

Батько зібрав охоту, щоб син завів його і показав ту стаїну, в якій він почував. Та в ту мить прийшло йому на думку, що його револьвер 32-го калібру, десь пропав цими днями. Перешукав батько кишені сивака, але не знайшов револьвера, а ватоміць найшов патрони, що були того ж розміру і два копіл. Забравши все те від него, пустились батько і син в дорогу до тої стаїні.

Дорога була досить трудна поміж густиною хліп, сінової вибої та води. Увійшовши одну і черев миль батько знову запитав сина, де та стаїня, в якій він почував. У відповідь, син, будучи вперед, обернувся з револьвером в руках і почав стріляти в батька.

Перша куля трапила поміж коліна батька і розторопила кість, друга в плече, а третя в руку. Син вистрілів 5 набовів вті, лишаючи юнакачого рідного батька, залитого кровю й болоті.

По ульві двох годин хлопець знову вернувся і коли батько учув так почав кликати його, щоб дав кому знати, а то він умре тут і тоді на його спадок все відітчається.

Около 4-ої години пополудні хлопець прийшов до дому і розказав сестрі, що він зробив. Зараз довідалась про це і мати.

ПРАЦЮЄМО НА БУТЛЕРГІВ.

У числі 21. "У.Р.В." я вичитав, що з нашого генку в Ді Пес, Мані, один з допущувачів помістив допис про одного підляка і дописка І. К. Я хочу до вас доповісти до того допису. В нме є ще один бутлерг Петро, що не хоче чесно працювати на прожиток, а абага чупється видурманням й тяжко заправованими гримми від невідомих робітників. Отой Петро вже був кілька разів між нашими робітниками зі своїми напашками. І робітники в таких відповідних місцях не знають чого чинитися й платять отому глатівцю по \$10.00, а навіть і \$13.00 за бутльок напашку, що в Ді Пес коштує не більше \$4.00.

Права, що тут вина самих робітників, бо вони, значчи, як дорого приходиться їм отой доллар, не повинні витрачувати його на отруту і втримувати бутлергів-перобів. Тоді не спускався б він по наших пенках і швагрі не халали б за роботу, не було б тієї бутльки.

Не можна й поминути нашого формана, не гадавши про него. Калде він себе зваги на пом, так я й називав його. Отой наш пан форман гошть робітниками, як скотиною й що хвилин грозить, що відігне в Ді Пес. А тут є чимало імігрантів й вони вже догадують панови форманови як можуть, так і це не помагає.

ВРАЖІННЯ З ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО КОНЦЕРТУ.

Старшим укр. роб. організації в Тиміш, Онт. дня 21. березня ц. р. в Укр. Роб. Домі відбувся святковий концерт-мітинг для вшанування 68-х роковин Т. Шевченка. Програма була багата ріжкими точками, як хороними піснями, солями, деклямаціями та іншими музичними творами. Пісні хором та деклямації складались майже всі з Шевченкових творів. О годині 8-ій вечером тов. Ф. Мороз, голова концерт-мітінгу, дав відповідне пояснення до свята і проголосив першу точку програми.

Діточа мандолинова оркестра відіграла і відіпала разом з хором дорослих "Інтернаціонал" і "Заповіт". Фінляндська т-ка В. П. відіграла на скрипці сольо, закольнувши публіку пречудною грою, при акомпаніаменті пана англійського робітника Г. Р. Т-ка Анна Шквар з Шумейкер, Онт., виголосила деклямацію й відіпала сольо "Сміло друзи". Деклямація й спів товаришки випали вдало й ми бажали-б, щоб і надалі т-ка А. Шквар брала участь в наших підприємствах.

Діточа мандолинова оркестра проводом тов. Смука виконала такі точки: "Заповіт", "Червоної заграви", "Чого мені тяжко", "Думи мої" й інші.

Музичні твори виконав оркестрою були вдоволюючи.

Т-ка Р. Маліновська виголосила з чуттям вірш Шевченка "Марина".

Доповів про "Життя і творчість Т. Шевченка" виголосив тов. Смук, представляючи присутним, хто був Шевченко.

В другій половині програми виступив з промовою тов. Н. Д. Ткачук на тему: Значіння преси в Україні, а зокрема робітничої преси та "Укр. Роб. Вістей".

ДЕНЬ ШЕВЧЕНКА І ПАРИЗЬКОЇ КОМУНИ.

Дня 17-го березня ц. р. святкували ми в Мус Джо, Саск. концерт-мітинг 68. роковин смерті великого буржуа Т. Шевченка й 58. роковин Паризької Комуни. Перша половина програми була присвячена роковинам Т. Шевченка. Тов. Гулей, голова концерт-мітінгу, вітаючи присутних, пояснив їм вагу й значіння святкування. По відіпанні хором "Заповіт", тов. Салевич виголосив реферат "Про життя й творчість Т. Шевченка." По рефераті слідували деклямації, сольо-спів й пісні відіпанні міншан хором в супроводі мандолинової оркестри.

Перша половина програми випала добре, хоч деклямації можна було краще вичитати.

Друга половина концерту була присвячена пам'яті Паризької Комуни. По відіпанні "Червоного Прапору", тов. Салевич у своїй промові представив революційні бої паризьких комунарів в 1871. році на вулицях Парижа. Паризька Комуна не встояла довго. Її здавину й жорстоко помстися французька буржуазія на пролетаріатові Парижа. Діло комунарів повторив пролетаріат Росії в 1917. р. у місяці жовтні й тим разом пролетаріат вий-

БІЛЬШЕ ДБАЙЛИВОСТІ У ВИХОВАННІ ДІТЕЙ.

Дня 25. березня ц. р. трапилось у містечку Тиміш, Онт., така подія, що болучо вразила не одних родичів. В нас все ще не доцільно виховання власної дитини, не звертається ніякої уваги на те, що роблять діти, куди заходять й де пробувають. Одні батьки полишають своїх дітей на виховання вулиці й оточенні, цим знов, даючи більше за власну молодість, віддають Українській Робітничій Школі на перевиховання. Перші з них оставляють дитину як жертву на поталу вулиці, другі знов за мало це співпрацюють зі своєю школою над вихованням дитини, мало зацікавлені в тому, чого і як вчиться їхня дитина, не контролюють шкільних навчок, а зі всім задіє на школу і вчителя.

І так їде воно щільні роками, хіба що якась подія чи випадок заставить не одних батьків вглянути бліше в життя

ЩЕ ТІМ МАЛО ПЕТЛЮРІВСЬКИХ ГНІЗДІВ.

27. січня устроїли патріотичний концерт в Інституті ім Грушевського в Едмонтоні. Й і ще двох товаришів зайшли туди, щоб послухати. Дещо проспівали й виступив на сцену з рефератом п. Антонов. В. Своєю промовою зачав він від Петлюри. Згадав, як циро Петлюра стояв за Україною, як воював за неї, з Петлюри скочив на Хмельницького, а від него знов на 1919 рік й закінчив свій "реферат", що для українців треба такої організації, що була в Києві в 1919. р. (цеб-то петлюрівської).

Слухачи отого всього, я з товаришами всімхалися час до часу. Це побачив директор, присутству до нас й зачав нас виганяти зі салі. Пому прийшли ще в допомогу його виділянич, вигукуючи за нами вельодельними голосами.

ВІДБУЛИСЬ ЗБОРИ Р.З.Т.

На 17. лютого відбулися в Порт Артур, Онт. місячні збори Р.З.Т. На тих зборах обговорювано ділові справи й було запровадженя з 5-ої конвенції Р.З.Т. Що до ділових справ зі звіту опікунів хорих виказалося, що чимало є ще таких членів, які не притримуються статута Р.З.Т. й при оголошуванні о заповогу, не виконують того, чого вимагає від них статут.

Звіт з 5-ої конвенції Р.З.Т. давав тов. Г. Горбовий. Було чимало запитань і на їх товариш давав вичерпуючі відповіді.

ТАКІ МІСЦЕВОСТІ В КАНАДІ.

Так вчить і виховує вулиця за капіталістичної системи кожного, хто піде до неї в школу. Про те повинні пам'ятати працюючі батьки й тримати своїх дітей далеко від вулиці, дати їх на перевиховання Українській Робітничій Діточій Школі і співпрацювати разом з учителями і робітничими організаціями.

СИН ПОСТРІЛИВ БАТЬКА.

Трагедія мала місце яких чотири і пів милі від Су Сейнт Мері, Онт. Фермер Іван Кохановський, українець, зібрав пострілений 13-літнім сином Іваном, який тепер знаходиться в руках провінційальної поліції, а батько бореться в судорогах смерті в місцевій шпиталі.

ПРАЦЮЄМО НА БУТЛЕРГІВ.

У числі 21. "У.Р.В." я вичитав, що з нашого генку в Ді Пес, Мані, один з допущувачів помістив допис про одного підляка і дописка І. К. Я хочу до вас доповісти до того допису. В нме є ще один бутлерг Петро, що не хоче чесно працювати на прожиток, а абага чупється видурманням й тяжко заправованими гримми від невідомих робітників. Отой Петро вже був кілька разів між нашими робітниками зі своїми напашками. І робітники в таких відповідних місцях не знають чого чинитися й платять отому глатівцю по \$10.00, а навіть і \$13.00 за бутльок напашку, що в Ді Пес коштує не більше \$4.00.

ВРАЖІННЯ З ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО КОНЦЕРТУ.

Старшим укр. роб. організації в Тиміш, Онт. дня 21. березня ц. р. в Укр. Роб. Домі відбувся святковий концерт-мітинг для вшанування 68-х роковин Т. Шевченка. Програма була багата ріжкими точками, як хороними піснями, солями, деклямаціями та іншими музичними творами. Пісні хором та деклямації складались майже всі з Шевченкових творів. О годині 8-ій вечером тов. Ф. Мороз, голова концерт-мітінгу, дав відповідне пояснення до свята і проголосив першу точку програми.

ТОВАРИШ РОБОРНІ! Пошліть до своєї сторінки з фобри, з майна, сілце, залізнич, фармо і сіа організації. Пошліть з усіх усюдів і про все!

